

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu "Komisijas paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam un Eiropas Ekonomikas un Sociālo lietu komitejai par to, kā īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 20. maija Direktīvu 1997/7/EK par patērētāju aizsardzību saistībā ar distances līgumiem"

COM(2006) 514 galīgā redakcija

(2007/C 175/07)

Komisija saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 262. pantu 2006. gada 21. septembrī nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par augstāk minēto tematu.

Par Komitejas dokumenta sagatavošanu atbildīgā Vienotā tirgus, ražošanas un patēriņa specializētā nodaļa savu atzinumu pieņēma 2007. gada 3. maijā. Ziņotājs — *Pegado Liz* kgs.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 436. plenārajā sesijā, kas notika 2007. gada 30. un 31. maijā (30. maija sēdē), ar 61 balsi par un 4 atturoties, pieņēma šo atzinumu.

1. Kopsavilkums

1.1 Ar minēto paziņojumu par Direktīvas 1997/7/EK īstenošanu Komisija ne tikai informē Padomi, Eiropas Parlamentu un EESK par direktīvas transponēšanas un īstenošanas rezultātiem, bet arī uzsāk publisku apspriešanos ar ieinteresētajām personām, lai apkopotu to viedokļus. Komisija tomēr neparedz izvirzīt nekādus priekšlikumus par minētās direktīvas pārskatīšanu līdz brīdim, kad tiks pabeigta patērētāju tiesību aizsardzības *acquis communautaire* plašāka pārskatīšana.

1.2 Kaut arī EESK atzīmē, ka paziņojums ir publicēts vēlāk par direktīvā noteiktajiem termiņiem, tā pozitīvi vērtē šādu iniciatīvu un piekrīt daudzām Komisijas piezīmēm, no kurām daudzas faktiski jau ir minētas Komitejas atzinumos, piemēram, atzinumā par priekšlikumu direktīvai attiecībā uz tālpārdošanu vispārīgi un jo īpaši atzinumā par finanšu pakalpojumu tālpārdošanu. Komiteja piekrīt arī tam, ka ir nepieciešams saskaņot minētās jomas noteikumus ar noteikumiem, kas šajā laikā ieviesti ar citu juridisko instrumentu starpniecību un dažos gadījumos nav attiecīgi saskaņoti un kopīgi plānoti.

1.3 EESK tomēr uzskata, ka minētos tiesību aktus būtu lietderīgi pārskatīt nekavējoties un vienlaicīgi ar noteikumiem par finanšu pakalpojumu tālpārdošanu, kā arī dažiem elektroniskas tirdzniecības juridiskiem aspektiem, negaidot, kad tiks pārskatīts Kopienas *acquis* par patērētāju līgumiem, lai tādējādi visi atšķirīgie tiesību akti kļūtu pieejamāki un saprotamāki.

1.4 Ņemot vērā iepriekš minēto, EESK aicina Komisiju detalizēti izanalizēt atbildes, kas jau saņemtas publiskās apspriešanas laikā, un tās papildināt ar uzticamiem statistikas datiem par tālpārdošanas apjomu un mērogu iekšējā tirgū, kā arī pēc tam rīkot publisko apspriedi ar ieinteresētajām personām.

1.5 Komiteja piekrīt lielākajai daļai Komisijas priekšlikumu attiecībā uz direktīvas formulējuma un struktūras uzlabošanu, tomēr no jauna apstiprina tās nostāju (kas jau ir izklāstīta

iepriekšējos atzinumos), ka direktīva nebūtu jāattiecinā tikai uz uzņēmumu un patērētāju attiecībām un būtu ļoti lietderīgi pārskatīt direktīvas piemērošanas jomu, lai tās būtiskākie aspekti atbilstu tiesiskajam regulējumam par elektronisko tirdzniecību.

1.6 EESK nepiekrīt tam, kā Komisija vērtē "noteikuma par prasību minimumu" izmantošanas sekas, kas, pēc Komitejas domām, nav pamatoti uzsvērti direktīvas īstenošanas problēmu iemesls. Komiteja tomēr nenoliedz iespēju ar regulas palīdzību panākt pilnīgu saskaņošanu, ja patērētājiem tādējādi tiek garantēts augstāks aizsardzības līmenis.

1.7 Lai dotu ieguldījumu tālpārdošanas tiesiskā regulējuma visaptverošā pārskatā, EESK sniedz virkni īpašu ieteikumu, kurus, ņemot vērā pašreizējo iekšējā tirgus attīstību, tā uzskata par ievērojamiem, lai sekmētu patērētāju drošību un uzticību, garantējot viņiem šāda veida darījumos tādu pašu aizsardzību, kāda ir nodrošināta, slēdzot līgumus abu līgumslēdzēju pušu klātbūtnē.

1.8 EESK vēlas vērst uzmanību arī uz nepieciešamību uzsvērt to, ka līgumslēdzējām pusēm, jo īpaši mazāk informētiem patērētājiem, ir jāsaņem atbilstīga informācija un ir jāizveido efektīva sistēma tādu darbību sankcionēšanai, kas ir pretrunā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem.

2. Komisijas dokumenta kopsavilkums

2.1 Ar paziņojumu par 1997. gada 20. maija Direktīvas 1997/7/EK īstenošanu (COM(2006) 514 galīgā redakcija (2006. gada 21. septembris)) Komisija paredz ziņot Padomei, Eiropas Parlamentam un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par direktīvas transponēšanas un īstenošanas gaitu aptuveni 10 gadu laikā kopš tās publicēšanas un tādējādi, kaut arī ar apmēram sešu gadu nokavēšanos, izpildīt direktīvas 15. panta 4. punktā minēto prasību.

2.2 Turklāt, minot dažas direktīvas īstenošanas problēmas⁽¹⁾, ko rada galvenokārt tās “teksta formulējums” un “tulkojuma problēmas” dažās valodu versijās, Komisija izsaka savu viedokli par, pēc tās domām, “nopietnām atšķirībām valstu tiesību aktos, kuras radušās noteikuma par minimumu izmantošanas dēļ”, un uzskata, ka direktīva, iespējams, nav atbilstīga, lai to attiecinātu uz “jaunām tehnoloģijām un tirdzniecības veidiem”.

2.3 Visbeidzot, Komisija ir izstrādājusi “anketu”, kas aizpildīta jānosūta līdz 2006. gada 21. novembrim un paredzēta attiecīgo personu līdzdalības “publiskajā apspriešanā” nodrošināšanai, lai apstiprinātu vai atspēkotu tās apgalvojumus, turklāt Komisija pieļauj iespēju rīkot publisko uzklauššanu.

2.4 Kaut arī Komisija atzīst, ka izveidotajā regulējumā saskaņotā koncepcijas kļūdas un interpretācijas grūtības, kas ir īstenošanas problēmu iemesls, tā uzskata, ka nav jāizvirza nekāds priekšlikums par direktīvas pārskatīšanu līdz tam laikam, kad ir pabeigta vispārēja patērētāju tiesību aizsardzības *acquis communautaire* pārskatīšana, kuras izpildes termiņš tomēr nav noteikts.

2.5 Šā atzinuma izstrādes laikā Komisija darīja zināmas iepriekšminēto konsultāciju laikā saņemtās 84 atbildes un publicēja darba dokumentu, kurā ir apkopotas daudzas no saņemtajām atbildēm. Komisija ir paziņojusi, ka atlikušo atbilžu analīzi tā pabeigs tuvākajā laikā un veiks detalizētāku ietekmes pētījumu.

3. EESK svarīgākās piezīmes par Komisijas secinājumiem

3.1 Vispārējās piezīmes

3.1.1 EESK pozitīvi vērtē Komisijas iniciatīvu, tomēr pauž nožēlu, ka tā netika īstenota sākotnēji paredzētajā termiņā (2001. gada jūnijā) vai vismaz četru gadu laikā pēc transponēšanas izpildes termiņa (2004. gada jūnijā), un uzskata, ka lielāko daļu pašlaik radušos jautājumu varēja izskatīt un atrisināt vismaz pirms trīs gadiem un tas būtu bijis acīmredzami lietderīgāk.

3.1.2 EESK vēlas vērst uzmanību uz to, ka daudzi paziņojumā minētie jautājumi jau ir izskatīti tās atzinumos, kas sagatavoti vēl direktīvas izstrādes posmā.

Savā atzinumā attiecībā uz priekšlikumu Padomes direktīvai par patērētāju tiesību aizsardzību saistībā ar distances līgumiem (tālpārdošana)⁽²⁾, EESK jau ir brīdinājusi, ka jāpārskata daži

⁽¹⁾ Komisija apzināti nolēmusi neminēt savās piezīmēs un komentāros tādus aspektus kā “nepasūtīta piegāde vai pakalpojums”, “maksājums ar karti” un “juridisks vai administratīvs process”.

⁽²⁾ EESK atzinums publicēts OV C 19/111. 25.1.1993., ziņotājs: Roberto Bonvicini kgs.

direktīvas 2. pantā izklāstītie jēdzieni, jo īpaši attiecībā uz līgumiem, kas ietilpst direktīvas darbības jomā, un pašu “patērētāja” jēdzienu.

EESK pauda arī viedokli, ka Komisijai skaidrāk jāformulē direktīvā minētās tiesības atteikties no līguma, kuras, pēc Komitejas domām, būtu jāskata saistībā ar tiesībām rūpīgi apdomāt un nebūtu jāpakļauj riskam vai jāauc ar patērētāju tiesībām izbeigt līgumu gadījumā, ja tas netiek pildīts vai tiek atklāta krāpšanās.

EESK ir pievērsusi uzmanību arī tam, ka 7 dienu periods, kura laikā ir tiesības atteikties no līguma, ir daudz īsāks par termiņu, kas noteikts citās spēkā esošās direktīvās un dažu dalībvalstu pašreizējos tiesību aktos, un ieteikusi Komisijai saskaņot laika ierobežojumus minēto tiesību izmantošanai. EESK aicinājums precizēt noteikumus par tiesībām rūpīgi apdomāt faktiski bija jau minēts atzinumā par priekšlikumu attiecībā uz finanšu pakalpojumu tālpārdošanu⁽³⁾.

Turklāt pirms ilgāka laika līdzīga kritika jau izskanēja atzītu zinātnieku publikācijās⁽⁴⁾.

3.1.3 EESK pauž izbrīnu, ka Komisijai šķietami nav informācijas par datiem saistībā ar transponēšanas noteikumu spēkā stāšanos dažādās dalībvalstīs⁽⁵⁾, un ņemot vērā, ka būtiski transponēšanas noteikumu pārkāpumi, domājams, ir novēroti dažās dalībvalstīs, ir pārsteigta arī par to, ka nav ziņu par pārkāpumu izmeklēšanas procesu uzsākšanu pret tādām dalībvalstīm vai par minēto procesu iznākumu.

3.1.4 Turklāt EESK uzskata, ka patiešs līdzdalības process tiktu labāk atspoguļots, ja paziņojumu iesniegtu pēc publiskas apspriešanas, bet nevis pirms tās, lai tādējādi izvairītos no daudzām Komisijas piezīmēm un secinājumiem, kā pamatā ir tikai subjektīvs “iespads” vai “viedoklis”⁽⁶⁾.

Komiteja atgādina arī par 2000. gada 10. marta ziņojumu par patērētāju sūdzībām saistībā ar tālpārdošanu (COM (2000) 127 galīgā redakcija) un iesaka veikt līdzīgu pasākumu, šoreiz pamatojoties uz visu publiskajā apspriešanā saņemto atbilžu objektīvu analīzi, aktualizējot un salīdzinot datus un tādējādi izveidojot objektīvu pamatu pārdomām.

⁽³⁾ EESK atzinums publicēts OV C 169/43, 16.6.1999., ziņotājs: Manuel Ataíde Ferreira kgs.

⁽⁴⁾ Sk. pirmām kārtām CEDOC organizētā semināra “La protection des consommateurs acheteurs á distance” materiālus, kurus 1999. gadā ir izdevis Bernā Stauder kgs; svarīgākos rakstus ir iesnieguši: Hans Micklitz, Jules Stuyck, Peter Rott un Geraint Howells (izdevniecība “Bruylant”, 1999. gads).

⁽⁵⁾ Beļģijā (?), Ungārijā, Latvijā un Lietuvā.

⁽⁶⁾ Sk., piemēram, 3. punkta 2. rindkopu “[...] tā secina [...]”, 3. rindkopu “Komisija uzskata [...]”.

3.1.5 Pašreizējos apstākļos EESK atbalsta Komisijas ierosinājumu un aicina rīkot publisku uzklaušīšanu, kurā jāiesaista visas ieinteresētās personas, tajā pašā laikā nodrošinot, ka tā nekļūst par plašāku diskusiju saistībā ar Kopienas patērētāju tiesību aizsardzības *acquis*, par kuru vēl nesen publicēja 800 lappušu (7) garu tehnisku pētījumu un Komisijas Zaļo grāmatu (8).

3.1.6 Ņemot vērā pašreizējo kopējā modeļa izstrādes progresu (9), EESK šaubās, vai ir ieteicams un lietderīgi, ka minētās direktīvas pārskatīšana ir atkarīga no konsultāciju par Kopienas patērētāju tiesību *acquis* un ar to saistīto darbu pabeigšanas, kā arī galīgajiem lēmumiem, kas, iespējams, jāpieņem, pat ja Komisija iesniegs jaunāko saīsināto priekšlikumu. (10)

3.1.7 Turklāt EESK iesaka direktīvas turpmākās pārskatīšanas gadījumā apsvērt iespēju izmantot tādu juridisku Kopienas likumdošanas instrumentu, kas varētu nodrošināt minētajā jomā nepieciešamo būtisko pārmaiņu priekšnoteikumus, un uzskata, ka regula būtu vispiemērotākais līdzeklis (11), ar ko vienlaicīgi saglabā pamatmērķi — atjaunot līdzsvaru un vienlīdzību starp iesaistītajām personām, kā tas ir uzņēmuma telpās abu līgumslēdzēju pušu klātbūtnē noslēgtu darījumu gadījumā.

3.2 Īpašas piezīmes

3.2.1 Komisijas piezīmes par direktīvu var iedalīt šādās divās grupās:

(7) "EC Consumer Law Compendium — Comparative Analysis", Prof. dr. Hans Schulte-Nolke kgs, Dr. Christian Twigg-Flesner kgs un Dr. Martin Ebers kgs, 2006. gada 12. decembris, Bīlefeldes Universitāte (izstrādāts Eiropas Komisijas uzdevumā saskaņā ar pakalpojumu līgumu nr. 17.020100/04/389299: "Annotated Compendium including a comparative analysis of the Community consumer acquis").

(8) COM(2006) 744 galīgā redakcija (2007. gada 8. februāris), attiecībā uz kuru EESK jau ir iecēlusi izpētes grupu atzinuma izstrādei; atzinuma ziņotājs būs Adams kgs.

(9) Tā izstrādes nepieciešamība ir apšaubīta dažās no labākajām un jaunākajām publikācijām (sk. "The need for a European Contract Law — Empirical and Legal Perspectives", Jan Smits, Europa Law Publishing, Groningen, 2005. gads).

(10) Faktiski no Kopienas 22 likumdošanas instrumentiem, kurus Komisija minējusi 2003. gada maijā, pārskatāmo tiesību aktu apjoms tagad tika samazināts līdz 8 direktīvām.

(11) Ar regulas palīdzību varētu novērst Komisijas minētās situācijas, kad valstis, kas vēl nav transponējušas vai ir nepareizi transponējušas direktīvu par tālpārdošanu, rodas atšķirīgi priekšnoteikumi, piemēram, attiecībā uz 4. panta 2. punktā minēto godprātības principu, 6. pantā noteiktajiem termiņiem, lai atteikuma tiesību izmantošanas gadījumā saņemtu iemaksāto summu atpakaļ, un gadījumiem, kad nav iespējams izmantot atteikuma tiesības. Šāda regula varētu konkrētāk aptvert tādas jomas kā jēdzienu definīcijas, to piemērošana precēm un personām, kā arī attiecīgie izņēmumi, informācijas sniegšanas veids un laiks, tās saturs, apjoms, tāpat atteikuma tiesību izmantošana un tās sekas, līguma izpilde un maksāšanas kārtība, un godīgas tirdzniecības princips, kas ir jo īpaši svarīgs.

a) piezīmes par formulējumu/struktūru,

b) piezīmes par direktīvas īstenošanu.

A) Formulējums/struktūra

3.2.2 Attiecībā uz direktīvas formulējumu/struktūru EESK ir vienisprātis ar Komisiju šādos jautājumos:

a) daži jēdzieni un definīcijas būtu jāpārskata, lai to nozīme būtu skaidrāka (12);

b) termiņi un noteikumi attiecībā uz iepriekšējas informācijas sniegšanu būtu jāprecizē, lai novērstu atšķirīgas interpretācijas iespējas;

c) daži noteikumi jāaskaņo ar direktīvu par uzņēmēju negodīgu komercpraksi (13);

d) labāka informēšana par īpaša tarifa pakalpojumiem;

e) nepieciešamība pilnīgāk aprakstīt, klasificēt un definēt atteikuma jeb t.s. "uzteikuma" perioda divkāršo uzdevumu, kurš ir, pirmkārt, "līguma nolūka aizsargāšanas līdzeklis, kas nodrošina patērētāja pilnīgu piekrišanu" un, otrkārt, "līdzeklis, lai sodītu par to formalitāšu neievērošanu, kas piegādātājam jāpilda informēšanas saistību sakarā" (14), salīdzinājumā ar līdzīgiem, tomēr juridiski atšķirīgiem jēdzieniem, kā tiesības rūpīgi apdomāt (t.s. "warm up"), atteikuma tiesības un tiesības izbeigt līgumu;

f) tāpat nepieciešamība saskaņot noteikumus par termiņu, tā noteikšanas metodi, sekām, jo īpaši finansiālām sekām, kuras izraisa tā piemērošana (atmaksa, nosūtīšana atpakaļ sūtītājam u.c.), kā arī par kaitējumu, ko rada minētā termiņa apzināta vai neapzināta neiekļaušana līgumos, un par izņēmuma gadījumiem (15);

(12) Piemēram, tādi jēdzieni kā "pārdošanas sistēma", "distanciālās saziņas līdzekļu operators", "nekustamā īpašuma tiesības", jo īpaši attiecībā uz īpašuma "izmantošanu uz laiku", "pastāvīgo izplatītāju", "transportu", tostarp auto nomu, "īpašiem apstākļiem", "pastāvīgo informācijas nesēju" utt.

(13) Direktīva 2005/29/EK, OV L 149, 11.5.2004.; EESK atzinums publicēts OVC 108, 30.4.2004.

(14) Sk. Cristine Amato: "Per un diritto europeo dei contratti con i consumatori" (Ceļā uz ES tiesību aktiem par līgumiem ar patērētājiem), 329. lpp., izdevniecība Giuffrè, Milāna, 2003. gads.

(15) Jāmin, ka līdz ar Direktīvas 97/7/EK pieņemšanu Padome izdeva paziņojumu, kurā Komisiju aicināja izpētīt iespēju, lai saskaņotu spēkā esošajās direktīvās par patērētāju tiesību aizsardzību izmantoto metodi apdomāšanas perioda garuma aprēķināšanai.

g) nepieciešamība pārskatīt pirmām kārtām "izoļu" izslēgšanas gadījumu, ņemot vērā ne tikai to, ka vienam un tam pašam vārdam ir juridiski atšķirīga nozīme dažādos tulkojumos un valstu likumdošanas tradīcijā⁽¹⁶⁾, bet arī to, ka tīmekļa vietnē rīkoto "izoļu" gadījumā rodas īpašas problēmas, kas vēl nepastāvēja direktīvas izstrādes laikā⁽¹⁷⁾.

3.2.3 EESK tomēr nepiekrīt Komisijai šādos jautājumos:

- a) jau sākotnēja finanšu pakalpojumu izslēgšana no vienotas direktīvas par tālpārdošanu⁽¹⁸⁾;
- b) par to, vai arī turpmāk jānošķir direktīva par "tālpārdošanu" no direktīvas par "elektronisku tirdzniecību", ņemot vērā abu direktīvu satura daļēju pārklāšanos un to, ka tajās tiek piedāvāti nesavienojami risinājumi saistībā ar dažādiem to tiesiskajā regulējuma svarīgiem aspektiem attiecībā uz situācijām, kas praktiski ir identiskas⁽¹⁹⁾; šajā sakarā acīmredzams izskaidrojums var būt tikai tas, ka tiesību aktu teksti "pirmsākumā" netika izstrādāti vienā un tajā pašā struktūrvienībā vai to darbs netika pietiekami koordinēts.

3.2.4 Turklāt EESK iesaka Komisijai censties, lai vienkāršotu visus ar tālpārdošanu saistītos tiesību aktus, kas pašlaik atrodami daudzos atšķirīgos instrumentos, un panāktu to lielāku pieejamību un saprotamību.

B) Ar direktīvas īstenošanu saistītie jautājumi

3.2.5 Attiecībā uz direktīvas īstenošanu EESK, ņemot vērā savas zināšanas par pieredzi dažās dalībvalstīs, piekrīt lielākajai daļai Komisijas secinājumu un atbalsta tos, tomēr uzskata, ka būtu jāveic detalizētāks pētījums, lai sniegtu nevis fragmentāru, bet gan pilnīgu situācijas pārskatu par pastāvošajām direktīvas transponēšanas un interpretācijas atšķirībām vai nesaderību visās dalībvalstīs.

Tādēļ EESK aicina Komisiju, tiklīdz tā būs izanalizējusi anketā sniegtās atbildes, veikt šāda veida pētījumu un informēt par tā rezultātiem.

⁽¹⁶⁾ Piemēram, portugāļu valodā juridiskais jēdziens "leilão" nenozīmē to pašu, ko nozīmē jēdzieni "vente aux enchères", "auction" un "vendita all'asta" attiecīgi Francijas, Anglijas un Itālijas tiesībās.

⁽¹⁷⁾ Sk. Prof. Gerard Spindler kga nozīmīgo rakstu (Getingenas Universitāte, "Internet-Auctions versus Consumer Protection: The Case of the Distant Selling Directive", publicēts *German Law Journal*, 2005. gads vol. 06, nr. 3, sākot ar 725. lpp.

⁽¹⁸⁾ Iepriekš minētais teikts atzinumā par priekšlikumu direktīvai attiecībā uz finanšu pakalpojumu tālpārdošanu (EESK atzinums publicēts OV C 169/42, 16.6.1999., ziņotājs: Manuel Ataíde Ferreira kgs). Tāds pats bija arī Eiropas Parlamenta viedoklis, ko tas pauda abu direktīvas lasījumu laikā.

⁽¹⁹⁾ Direktīva 2000/31/EK (2000. gada 8. jūnijs), OV L 178, 17.7.2000; minētais viedoklis faktiski bija izklāstīts atzinumā par direktīvu (atzinums publicēts OV C 169/36, 16.6.1999., ziņotājs: Harald Glatz kgs).

Jāpiebilst, ka Komisija vēl nav iesniegusi statistikas datus, kas ļautu gūt informāciju par patērētājiem paredzētās tālpārdošanas īpatsvaru no kopējā pārrobežu darījumu skaita vai par šāda veida darījumu apmēru salīdzinājumā ar to darījumu apjomu katrā valstī, kuros piedalās patērētāji. Šajā sakarā no pavisam nesen apkopotajiem *Eurobarometer* datiem nav iespējams gūt pietiekami objektīvu informāciju⁽²⁰⁾. Minētā informācija ir ļoti svarīga, lai novērtētu iekļaušanas kritērijus un noteiktu, vai direktīvā minētie izņēmumi ir atbilstīgi.

3.2.6 EESK pauž bažas par nostāja, kādu ir pieņēmusi Komisija, kas, no vienas puses, min virkni problēmu direktīvas transponēšanas jomā, bet, no otras puses, pašlaik šaubās par direktīvas nozīmi attiecībā uz patērētāju uzticēšanos, un paziņo, ka neveiks nekādus grozījumus, un neierosina efektīvākus pasākumus ar transponēšanu saistīto problēmu risināšanai.

3.2.7 Galvenokārt attiecībā uz Direktīvas 1997/7/EK piemērošanas jomu Komisija pati atzīst, ka direktīvā paredzētie izņēmumi ir atšķirīgi transponēti dalībvalstu tiesību aktos un daži izņēmuma gadījumi būtu jāpārskata. Tādēļ EESK aicina Komisiju veikt konkrētākus pasākumus šajā jomā.

3.2.8 Attiecībā uz "noteikuma par prasību minimumu" piemērošanas sekām EESK nepiekrīt Komisijas viedoklim, ka visi tās uzskaitītie gadījumi ir 14. pantā minētā noteikuma nepareizas īstenošanas rezultāts.

3.2.8.1 EESK uzskata, ka lielākajā daļā pamanīto patiesi esošo atšķirību, nav noteikuma par prasību minimumu nepareizas piemērošanas rezultāts, bet gan drīzāk jau minēto direktīvas koncepcijas, formulējuma un transponēšanas/tulkojuma nepilnību sekas.

3.2.8.2 EESK uzskata, ka noteikums par prasību minimumu, kas ļauj dalībvalstīm veikt stingrākus pasākumus par direktīvās attiecībā uz minimālu saskaņošanu iekļautajām Kopienas prasībām, kā teikts Līguma 153. pantā, ir lietderīgs instruments, lai nodrošinātu patērētāju tiesību augstu aizsardzības līmeni un ar kura palīdzību var ņemt vērā kultūras, sociālās un likumdošanas īpatnības katrā valsts sistēmā.

3.2.8.3 Neraugoties uz iepriekš minēto, EESK ierosina, ka atkarībā no tā, cik lielā mērā būtu iespējams patiesi nodrošināt patērētāju tiesību aizsardzības augstāku līmeni, pilnībā jāsasakaņo atsevišķas tiesību jomas, vēlamas — ar regulas starpniecību, kas ir instruments viendabības garantēšanai un ko varētu izmantot arī šajā dokumentā izskatāmās direktīvas gadījumā.

⁽²⁰⁾ Sk. *Eurobarometer* īpašo izdevumu nr. 252 "Consumer protection in the Internal Market", 2006. gada septembris, kas sagatavots Veselības un patērētāju tiesību aizsardzības ģenerāldirektorāta uzdevumā un kura koordināciju veica Komunikācijas ģenerāldirektorāts. Minētie dati tomēr sniedz dažus rādītājus par vispārējām patērētāju izturēšanās tendencēm, ņemot vērā Kopienas pasākumus iekšējā tirgus pilnīgai izveidei.

C) Neizskatītie jautājumi

3.2.9 EESK uzskata, ka ir arī citi jautājumi, kas būtu vēlreiz jāapsver direktīvas pārskatīšanas laikā un kas nav minēti paziņojumā.

3.2.10 Konkrētie jautājumi ir šādi:

- a) vai direktīva par finanšu pakalpojumu tālpārdošanu jāpārskata kopā un vienlaicīgi ar šajā dokumentā izskatāmo direktīvu; EESK vēlas atzīmēt, ka tā pilnībā nepiekrīt Komisijas 2006. gada 6. aprīļa paziņojumā (COM(2006) 161 galīgā redakcija) teiktajam;
- b) distanciālās saziņas līdzekļu izmantošana "ekskluzīvi", nevis "pārsvārā" (2. panta 1. punkts);
- c) komerciāla piedāvājuma kā aicinājuma veikt pirkumu juridiskais raksturs, kā arī tā nosacījumu un raksturīgo pazīmju kā paša pārdošanas un pirkšanas līguma priekšmeta sastāvdaļu būtiskā nozīme;
- d) visa "pierādīšanas pienākuma" sistēma, ko neregulē vai tikai nelielā mērā regulē ar direktīvu, pamatojas uz vispārējiem dalībvalstu tiesību principiem, kurus, ja vien netiek izmantots 11. panta 3. punktā minētais atgriezeniskais mehānisms, piemēro ar patērētājiem slēdzamo līgumu gadījumā;
- e) jautājuma par attiecībām ar "patērētājiem" — neatkarīgi no diskusijas par minētās definīcijas pareizību (par ko valda domstarpības) — kā direktīvas vienīgā aspekta saglabāšana, lai gan kopumā tas attiecas uz noteiktiem pārdošanas veidiem ar konkrētām pazīmēm, bet ne tikai saņēmējiem, kā tas ir pareizi teikts E-tirdzniecības direktīvā;
- f) jēdzienu "distanciālās saziņas līdzekļi" un "organizēta tālpārdošana vai distances pakalpojumu sniegšanas shēma" precizēšana un nepieciešamība detalizētāk izpētīt minēto kritēriju saglabāšanas pamatotību un iemeslus, kāpēc īpašas aizsardzības noteikumi neattiecas uz patērētājiem, kas veic tālpirkumu no uzņēmumiem, kuri minētos līdzekļus izmanto tikai retos gadījumos;
- g) jautājums par nepamatotu direktīvas nepiemērošanu uz organizētiem ceļojumiem un līgumiem par brīvdienu māju izmantošanu uz laiku (*timeshare*), kā arī pārtikas preču tālpārdošanu;
- h) patērētājiem sniedzamās iepriekšējas informācijas sarakstā nav iekļauta prasība sniegt informāciju par pēcpirkuma pakalpojumiem un garantijām, tādēļ saraksts ir jāgroza, lai tas būtu saskaņā ar direktīvā par garantijām minētajiem noteikumiem ⁽²¹⁾;
- i) noteikumiem par izmantošanas tiesībām, uzglabāšanas pienākumiem un preces nozaudēšanas vai bojāšanas risku pasūtījuma atsaukšanas periodā vai preces transportēšanas laikā vai nu no uzņēmuma līdz patērētājam, vai otrādi, preces atgriešanas gadījumā neatkarīgi no iemesliem (lēmums par pasūtījuma atsaukšanu vai prece ir neatbilstīga/bojāta/salauzta) jābūt saskaņā ar direktīvā par garantijām minētajiem nosacījumiem;
- j) jautājums par līgumos izmantojamo valodu turpmāk nebūtu jāatstāj dalībvalstu ziņā (8. apsvērumš);
- k) "darba dienas" definīcija Eiropas Kopienas tiesībās, jo minētā definīcija ir svarīga saskaņotu termiņu noteikšanai, it īpaši pārrobežu pārdošanas gadījumā, vai arī vienkārši — visus termiņus noteikt, pamatojoties uz nākamo kalendāro dienu;
- l) veids, kā ziņot par atteikuma tiesību izmantošanu — vai nu ir vai nav jāpierāda, ka tāda informācija ir saņemta —, un attiecīgas juridiskās sekas;
- m) līguma nepildīšanas riska novēršana un noteikumi attiecībā uz līguma savlaicīgu neizpildi vai preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas saistību nepilnīgu izpildi ⁽²²⁾;
- n) gadījums, kad pēc patērētāja pasūtījuma izgatavo preces, paliek izņēmums;
- o) nepieciešamība vairāk ņemt vērā pa telefonu vai mobilo telefonu (mobīlā komercija) veikto darījumu aizvien augošo skaitu, kā arī ideju par vispārēju "izvēles" (*opt-in*) sistēmas izveidi, lai aizsargātos pret neprasiemu piedāvājumiem;

⁽²¹⁾ Direktīva 1999/44/EK (1999. gada 25. maijs), OV L 171, 7.7.1999. EESK jau ir minējusi savā atzinumā par priekšlikumu direktīvai attiecībā uz tālpārdošanu, ka patērētājiem jāsaņem informācija par garantijas noteikumu esamību, jo īpaši līguma neizpildes vai termiņu nokavēšanas gadījumā.

⁽²²⁾ Par šo jautājumu EESK jau ir paudusi savu nostāju atzinumā par Tālpārdošanas direktīvu un Komisijas uzmanību vērsusi uz nepieciešamību nodrošināt finansiālo interešu garantijas un novērst riskus (kas rodas līguma neizpildes dēļ), piemēram, ieviešot sodus. Tāpat EESK ieteica uzņēmumiem, kas darbojas minētajā jomā, izveidot garantiju fondu, ko izmantotu minētajos gadījumos.

- p) direktīvā iekļautā atsauce uz noteikumiem par preču viltošanu, sertificēšanu, kā arī uz autortiesību un blakustiesību aizsardzību, jo minētās tiesības i tālpārdošanas jomā nav pietiekami aizsargātas;
- q) saistību paplašināšana attiecībā uz visu ieinteresēto personu informēšanu, īpašu uzmanību pievēršot tādām visneaizsargātākajām patērētāju grupām kā nepilngadīgas, gados vecākas personas vai cilvēki ar invaliditāti, kā tas paredzēts direktīvā par negodīgu komercpraksi;

- r) nepieciešamība paredzēt efektīvus un pietiekami preventīvus noteikumus sankciju veikšanai direktīvā paredzēto saistību nepildīšanas gadījumā.

3.2.11 EESK uzskata, ka iepriekšminēto jautājumu rūpīga izskatīšana ir svarīga, lai sasniegtu direktīvā izvirzītos mērķus, t. i., patērētājiem, kas preces un pakalpojumus iegādājas ar tālpārdošanas līdzekļu starpniecību, nodrošinātu tādu pašu aizsardzību, kāda ir paredzēta abu līgumslēdzēju pušu klātbūtnē slēgtu līgumu gadījumā.

Briselē, 2007. gada 30. maijā.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs
Dimitris DIMITRIADIS

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu “Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Padomes Direktīvu 78/855/EEK par akciju sabiedrību apvienošanu un Padomes Direktīvu 82/891/EEK par akciju sabiedrību sadalīšanu saistībā ar prasību par neatkarīga eksperta ziņojumu apvienošanās vai sadalīšanas gadījumā”

COM(2007) 91 galīgā redakcija — 2007/0035 (COD)

(2007/C 175/08)

Saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 95. pantu Padome 2007. gada 29. martā nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par augstāk minēto tematu.

Par dokumenta sagatavošanu atbildīgā Vienotā tirgus, ražošanas un patēriņa specializētā nodaļa Komitejas atzinumu pieņēma 2007. gada 3. maijā (vienīgā ziņotāja: **SÁNCHEZ MIGUEL kdze**).

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 436. plenārajā sesijā, kas notika 2007. gada 30. un 31. maijā (30. maija sēdē), ar 143 balsīm par, 26 balsīm pret un 12 atturoties, pieņēma šo atzinumu.

1. Ievads

1.1 Komisijas priekšlikums grozīt akciju sabiedrību apvienošanas un sadalīšanas regulējumu izstrādāts saskaņā ar uzņēmējdarbības tiesību modernizācijas un uzņēmumu pārvaldības uzlabošanas ES ⁽¹⁾ programmu, kas paredz rīcības plānu nolūkā veikt nopietnus tiesību aktu grozījumus īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā nevis tikai pabeigt uzsākto direktīvu priekšlikumu izstrādi.

1.2 Vēl vairāk un vispārīgākā nozīmē, ES Rīcības programmas administratīvā slogo samazināšanai 3. pielikumā ⁽²⁾ ir minēti desmit konkrēti priekšlikumi “ātri īstenojamiem pasākumiem” nolūkā atcelt nenozīmīgākās reglamentējošās normas,

kas neietekmē normatīvajos aktos noteiktās aizsardzības līmeni. Tāds būtu šeit izskatāmā priekšlikuma mērķis, kurā ir paredzēts atbrīvojums no ekspertu ziņojuma par akciju sabiedrību apvienošanas vai sadalīšanas projektu, ja visi akcionāri tam piekrīt.

1.3 Jāuzsver, ka Direktīvas 2005/56/EK par kapitālsabiedrību pārrobežu apvienošanu ⁽³⁾ 8.4. pantā ir noteikts atbrīvojums no eksperta ziņojuma par apvienošanas projektiem, ja visi akcionāri tam piekrīt. Šajā sakarā Direktīva 77/91/EEK par akciju sabiedrību veidošanu un to kapitāla saglabāšanu un mainīšanu ⁽⁴⁾ tika papildināta ar jauniem 10. a) un 10. b) pantiem, kuros ir noteikts atbrīvojums no ekspertu ziņojuma sagatavošanas attiecībā uz ieguldījumiem, kas nav naudas ieguldījumi, gadījumos, ja tiek garantēta ieguldījumu patiesā vērtība.

⁽¹⁾ Eiropas Komisijas paziņojums Eiropas Padomei un Eiropas Parlamentam, COM(2003) 284 galīgā redakcija.

⁽²⁾ COM(2007) 23 galīgā redakcija.

⁽³⁾ OV L 310, 25.11.2005., 1. lpp.

⁽⁴⁾ Direktīva 2006/68/EK, OV L 264, 25.9.2006.